

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Број 7.

Предплату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилајетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

О ПОСТАНКУ КОМУНИТЕТА.

(Наставак. В. 4 бр.)

Из тога, што смо рекли, види се, да комунитетска регулатива војничке комунитете успоређује са свим са варошима у провинцијалу. Важно је то, што се то тврди већ и ради будућности комунитета. Регулатива хтела је и да чува комунитетима свој варошки карактер за свагда тиме, што поставља онакве услове за насеобину и васпитање за младеж.

Да би нам што јасније било негдашње схваћање о бићу вароши, морамо гледати муниципије у 18. столећу, права и дужности њихове и односај према држави, на онда да дођемо до аналогије, на коју се комуни. регулатива односи. Али најпре морамо знати, да ли је законодавац ту мислио вароши у Угарској и Хрватској, или оне у немачко-славенским наследним земљама аустријским. Мислим, да ћемо ту сумњу тиме отклонити, што ћемо завирити у прошлост Земуна, и ту доказа потражити. Ни време ни простор не допушта нам, да овде историјске штудије и о осталим комунитетима излажемо.

У време, када је земља већ чиста била од Турака, када је војничка граница организована била, био је Земун дуже време само проста погранична војничка штација под Новим Бановцем — тада катарском касарном названом — где је кумпанијска управа била. Земун није био истина тако не знатан под Турцима. Ту је увек седео бег као заповедник, и кадија, који је правду осуђивао. Но за време рата спалише га Турци. После пожаревачког мира вратили су се неки хришћански становници, али их мало беше. Особито се они искупише, што на Гардошу, где цигани станаху, своје сиротињске кућице подигоше. На брзо развијање Земуна није се могло ни мислити,

јер тада сви долажаху у Београд, који је преко двадесет година био у аустријским рукама. А многе је становнике земунске и куга поморила. У једној хроници говори се, да се 1738. г. за време аустријског и турског рата „од Земуна до Варадина није могло проћи друмом од трупија и мртвих лежећи људеј и и скотов, и од смрада, такође и Дунавом трупија мртви лежећи при брегу, не могаше се Дунаву приступити и воду заватити од тешка гада и смрада.“

После првог београдског мира, који је град онда опет у турске руке пао, поче се истом Земун мало дивати, и неку важност добијати. Негдашњи становници београдски доселише се амо. Међу њима беше много трговаца и занатиља, премда се већи и имућнији део према Варадину станио, и тако Нови Сад основаше.

Земун је био већ неколико година пре седиште кумпанијске власти. После турског рата и после уступања Београда Турцима брзо се Земун подигао. Наскоро беше у њему становника, који се већином трговином занимаху. Источна је трговина од старина дуж Дунава ишла. Тиме, што је Земун гранично место беше најзгодније за примање и одиравање еспаца са истока и на исток. Земунци беху вредни саучесници у тој корисној трговачкој радњи, и то им је благостање њихово јако унапредило. А они су, као што из једне хронике онога времена видимо, били наклоњени и кријумчарењу, јер одмах некако после мира дође једна дворска комисије из Беча да испитује и суди многим, који саучесници у томе беху, а таквих је било све до самога Беча и то и од већих људи.

Са свим је природно да су Земунци гледали, долазећи све више до благостања, да се отргне компа-

нијској војничкој власти и да добију грађанску управу. То су морали тим више желити, што је у оно време изображање особито у нашим крајевима сасвим мало било, а најмање га беше код тадашњих нижих граничарских чинова, од којих су многи од простог војника јунаштвом официрима постали. Таки је био и Капетан Ива, који је више година као компанијски командант у Земуну седео. Његово неуљудно, сурово понашање према грађанству још више потпали жељу, да се укине војничка јурисдикција.

Ако смемо предању веровати, онда је Капетан Иво непосредно дао повода, да Земун буде комунитет. Приликом празника некога да он на служби у св. Николајевској цркви повећи сребрни новац у тас и заште кусур. Тадашњи црквени син именован Марко Николић, не имађаше толико ситних новаца, да му разбије, али после службе пошље он одмах Капетану Иви кусур. То је увредило Капетана Иву, јер очекивао да ће му црквени син сам лично новце донети, па зато поручи Марку, да ће га затворити. Насиље капетаново беше тада врло добро познато, и нико се није сумњао, да неће и извршити претњу своју. Али Марко се недаде, него из цркве седне на таљиге, па управо у Карловце митрополиту, и отуда е препоруком од митрополита у Ојсек, где је тада било седиште генерал-команде. У Ојсеку је чекао Марко Николић на другог земунског становника именован Волфа, коме је поручио да дође е нужним документима од стране осталих Земунаца. Сад су обојица живо настојавали код генерал-команде у интересу своје вароши, и срећа их послужила, да им се прошња уважи, и примивши спроводно писмо одоше у Беч царици Марији Терезији.

(Наставиће се.)

Земун. Данас после подне биће редовни годишњи скуп чланова овдашњег читалишта. По штату имају се бирати нови одборници, решавати, које ће се новине држати и друге подобне ствари. Али данашњој ће скупштини поглавити предмет већања бити, да се пронађе сретство за обезбедити опстанак тога по себи корисног завода. Последњих година већи је расход од прихода. Дефицит подмирише течевином првих година, док је још саучешће од стране грађанства било живље, и док су се жестоко борили за његов постанак. У течају неколико година охладнили су суграђани наши знатно према овоме заводу; од сто четрдесет и пет чланова прве године, којих су имена са златним словима као основатељи записани, једва остадоше од њих половина, а ни за ове се не зна извесно, хоћеју ли сви остати или не, јер нису ни они сви овогодишњи прилог платили. — Па да бар ови посеђују читалиште, ипак би оно колко тољко одговарало задањи својој. Али осим пет-шест особа, које су редовни посетиоци, ретко који други тамо одлази. Кад се је пре неколико година о томе већало, шта да се ради, да се више чланова упишу, неки предложише, да се спусти годишњи прилог од 6 на четири форинте. Тај предлог беше усвојен, но при свем том чланова је сваке године мање. Сад ће се опет морати прилог повисити на пређашњу квоту, ако се хоће, да у Земуну постоји читалиште. —

Но ако и буде довољних новчаних сретстава, којим би се обезбедио опстанак читалишта, тиме још није све учињено. Ваља га и посеђавати. Љутска природа изискује активност духа, узајмљивост у идејама. Људи чине друштва, и у састанку више њих, у разговору с образованим људма налазимо праву душевну забаву, а да је имамо ваља нам се састати, ваља читалиште посеђавати, и ако смо ради, да тај завод својој задањи одговара. Но по досадашњем искуству слабо се можемо надати.

— Надзорништво певачке школе уз суделовање српске цркв. певачке задруге наше приређује беседу на дан српскога просветитеља св. Саве, а биће у дворани код „златнога анђела.“ С беседом ће бити скопчана и лутрија, од које је чист приход намењен библиотеци српских учи-

теља и сиромашним ђацима српским. Цел је племенита, јер је така библиотека веома потребна. А да би се цел постигла надзорништво певачке школе умољава наше родољубиве ерикиње да пошаљу на ту цел што од својих рукотворина или другу какву ствар, што ће се изигравати. Поклони се примају с великом захвалношћу, а прима их до реченога дана г. Стев. П. Марковић. Задруга певачка штампала је особита писма, у којима умољава свестне Српкиње ради прилога. Ако случајно недоспеше та писма до свакога, нека се овим то надокнади. Ми с поуздањем очекујемо од наших српских сестара, да ће радосно и свесрдно похитати, да и оне овом приликом од своје стране допринесу што општој ствари, народном развиту и напретку, за које сви треба да живимо.

— Пре четири дана је опет почео снег вејати, и скоро сваки дан је падао, па свет се почео служити саоницом. Дунав је пун леда; два дана није могао местни пароброд међу Земуну, Београдом и Панчевом радити од леда, па су наместили скелу на Сави код Бурме. Од ономадне опет плови местни брод између Београда и Земуна, али у Панчево неиде. Два су реморкера дошла из Пеште, „Леополд“ и „Нови Сад.“ Требало им је шест дана до Земуна, борећи се с ледом. Прва је лађа донела трговачку робу, а реморкер „Нови Сад“ вукао је два шлепа товарена с 5000 центи олова за српску владу, која је гарантовала за сваку штету, која би се лађи или товару на том путу догодила. Пре месец дана исто је толико олова, и 1127 сандука пушака иглењача у Београд паробродом донешено. — Лед на Дунаву и што вода јако долази, чини приличну штету. Грађе, чамаца и једну дереглију донела је вода ово дана, избацивши их на нашу обалу.

— Други дан римског божића јавише се овдашњој полицијој власти три лупежа, које је београдска полиција протерала, пребацивши их на нашу савску обалу, одкуд су сами, без писмена извешћа, овамо дошли. Неимајући чим ранити се и дрхћећи од зиме ставе их под полицијни затвор, док се дозна који и какви су људи. Чудимо се краткој процедури београдске полиције, која без многа формалитета шиље нам овакве голе госте да их ранимо и од зиме сачувамо, а за које се не зна ни шта су, нити с чега их окривљују.

— Овдашње немачко певачко друштво даје у идући Уторак у дворани код „Анђела“ свој други овогодишњи редовни концерт. Подпомагајућим члановима улазак је бесплатан, другима стоји на 80 новчића од особе.

— Ове недеље опет остадосмо четири дана без бечке поште, пештанска је само један пут изостала.

— Из Голубинаца јављају нам, да су граничарске старешине из свију места почињених реченој кумпанији позвати били на састанак, на коме их питаше за њихове жеље и потребе. Они рекоше да су подпуно задовољни, ако им се као досад да се по досадашњој цени, и ако им влада допусти, да могу три дана преко недеље сећи дрва у шуми за кућевну потребу своју. — С друге стране чујемо, да је из сваког села варадинске регименте по један повереник у Митровицу на већање позват, где ће им се двадесет и два питања предложити.

— Као најновије добисмо синоћ доцкан глас од нашега дописника из Београда, да је до даље наредбе узашћен омладински календар од месне полиције. Неколико стотина комада беше већ растурено. Сада тражу и купе на све стране те књиге. Ми незнамо, вели дописник, шта ће то значити, да се после месец дана пошто је књига изашла, у њој што противно налази. Мало веселије, него тај глас је то, како су многи у једној књижари на врат на нос куповали тај календар, док је полиција развијала „дјелатност“ своју у другој. — За позориште вам давно ништа не јавих. Ево сада, али не најпријатније. Публика је охладнила, истина не према вештини њиховој, него из неких других узрока (?). После неколико претстава одлази позоришно друштво у Панчево. — Као што чујемо, влада је наша известила грофа Зичију, који се налази сада у Цариграду, да пристаје на услове ради грађења београдско-солунске железнице. По томе ће бити Смедерево излазна тачка, а у Београд градиће се крило.

— Неки дан смо јавили, вели „В. Д.“ како је татарин, што спроводи аустријску пошту у Цариград, 22. пр. м. убијен на путу између Болеча и Гроцке, и то, као што се дознавало, од двојице људи, који су у европске хаљине обучени били и имали уза се дуге пушке. Полиција

је енергично настојавала да преступнике пронађе, па јој је пре четири дана и изашло за руком ући им у траг, и то у лицу двојице аустријских поданика, некога на име Фрања Храбала, који негде у Аустрији био шумар, и некога Карла Дрехслера, родом из Градца. Обојица су били давнашњи познаници, па мислило се да и заједно у једној кући седе, али није тако било. Међу тим полиција дође у кућу, где се мислило да пребивају, па ту нађе само Дрехслера и ухвати га; Храбал је седео у другој кући, одмах до те, па опазивши где полиција оде к Дрехслеру одмах се дигао и од куће отишао, и полиција га после не нађе. С места се на све стране ишло за њим у потеру, али му трага нигде. Истом доцне у вече стража на Дунаву опазивши да неко иде к рибарским чамцима, и на двократни позив не хте се стражи јавити, а истом кад трећи пут стража повиче да ће пуцати ако не стане, одзове се да је чиновник. „Кад?“ упита жандар. „Оди па види!“ одговори зликовац, и тек што му се жандар приближи а он зграби за прси, поцепав му хаљину и ухвати за ништољ; срећом жандар би јачи, отме се, узме ништољ и опали, али погоди у земљу. Зликовац одмах се у бегство даде, жандар трчаше за њим и још у три маха опали ништољ, али и опет промаши, и најпосле зликовац се дочепа обале дунавске и скочи у воду. Шта је с њим било, је л' препливао преко или се удавио, још не знамо. Могућно је да се удавио, али му тело до данас није вода избацила — можда је запало међу санте па однето низ воду.

И — Политично - економични лист „Србија“ од нове ће године излазити два пута преко седмице, а два пута у месецу додаваће му се лист за пољску привреду под именом „Задруга.“ Оба листа стају на годину 100 гр. ч., а „Србија“ за се 80 гр. и „Задруга“ за се 24. гр.

— Неколики књижевници београдски предлажу у последњем листу „Србије“ да се у Београду установи „дружина за археологију и етнографију на балканском полуострву,“ и уједно саопштавају основу, по којој би се та дружина уредити имала.

— Из Сарајева добили смо писмо, из којег ова видимо: Познато вам је, да у Турској, па и у нашој Босни они трговци најбоље послове раде, који су закупници или диферанти владини. Познати су под

именом контракције, што значи да су богати и код владе у части. Највише су Срби или Јевреји. Латини и Мусломани с тим се послом не занимају. Ове су се године више њих сложили, и заједно узеше то на се. Међ њима су први гг. Којдић из Брчка и Екмедибаша из Сарајева. Овај је у том послу велико имање стекао, и једини је од богаташа Христијана, који је знатна капитала уложио у непокретна добра, купујући спајилуке. Скоро је опет купио 60 кметовских кућа негдашњег Хусеин-капетана Градашчевића у Посавини. И Рашид-ефендија купио је тада 18 кућа, од којих је свега продато 120. Ово би добра прилика била за наше хришћанске богаташе, користећи се новим законом да купују непокретна добра, која су још остала непродата од заоставштине чувеног Хусеин-капетана. То би било у друштвеном погледу корисно по народ. Неки Французи из Сиска купили су од владе 3.500.000 ком. дуга по 255 гроша хиљаду. Купили су и 24.126 грмова, т. ј. 9.700 по 24 гр. 10 пара, а 14.426 по 21 гр. 10 пара белих мецидија по 20 гр., или дукат по 50 гр. 27 пара. Шума где ће се сећи у буњалучкој је нахији. Терзибашина кућа, у којој станује руски консулат, купио је Јевреин Исаак. Овај хоће баш да се обистини оно што се говори, да у Сарајеву што год је добро или је Исааково или вакушко. Дакле не испаде за руком правосл. општини, да ту кућу купи.

— Из Галиције јављају, поред невоље што их са потона снађе, сада се и тифус појавио, и здраво бесни. У једној породици лежи 4 — 5 болесних. Испочетка беше само код сиротиње, сада је прешао и у боље сталеже. Та болест по опасности неуступа ни самој холери, па опет зато неучинише до сад никаква कराка, да предупреду зло.

— Као што из Котара јављао, порта неда Црногорцима пристаниште на мору, које су они енергично искали.

— Никола Црногорски кнез дао је др. Фр. Палацком и др. Ригеру „крет за независност“ 2. реда а гл. уреднику „Политике“ др. Фр. Скрејшовском исти крет 3. реда.

— У Бечу очекиваху ових дана Обедијана са г. Ракиром и једним пушкаром, да купи за румунску владу тамо или у иноземству 50.000 пушака, што се од остраг пуне. Та

комисија брине се и за друге ратне припреме, а стоји јој, кажу, силан новац на расположењу.

— Стигла су извешћа бечкој „Реформи“ управо из Атине, како су краљ грчки и млада краљица дошли у своју драгу отачину. Требало је видети одушевљење грчкога народа том приликом, па да се види, да има и других узрока томе ентузијазму, а не само радост, што народ дочекује свога краља са православном краљицом. Краљ Ђорђе заслужује свакако то поштовање од свога народа, јер је он у најтежим околностима свагда поштовао устав земље, и свагда се мужанствено одуширао страном и унутрашњем упливу, који хтедохе конституциона права народна и скупштинска незаконитим путем ограничити. Са свију страна Грчке, па и из саме суседне Турске полетише Грци, да поздраве свога краља и његову младу и прекрасну љубу, с којом беху већ по вери сродни. Диван призор беше, када се лађа, на којој бежаху Њ. Величанства пирејском пристаништу приближаваше пролазећи кроз два реда ратничких бродова свију народа, који лепо окићени беху. Топови грмеше, лађари поздравили их са „ура!“ а радосним усклицима одушевленог народа не беше краја. Депутација од скупштине вођена претседником својим поздравили их на обали. Што је претседник краљу тада рекао, са свим одговара озбиљности времена и осећању народном. „Ти нам се сад враћаш господару, и водиш нам краљицу, испуњавајући тиме жеље Грчке од толико стотина година. Свако срце грчко испуњено је дубоком захвалношћу према бризи твојој, којом си свагда чувао права народна. Народ, господару, моли не престано Бога, да труде твоје лепим плодом крунише. За тим вашије глас неописаних јада народних, који се за своја права бори, за тим вапију племените и несретне жртве мача и свакога мучења, за тим вапије хришћанство, цивилизација и правда!“ После тих речи не беше краја усклицима народа. Цела Атина, класична колевка Грчке, беше дивно окићена. На свакој кући беху заставе народне, на сваком прозору и балкону цвеће и ћилими. Код „светога тројства“ дочека их градоначелник са чиновништвом и изјавише наду и очекивање народа и благодарност његову. Праћени грмљавином топова, јасним и свечаним звуцима свију звона, одушевеним мелодијама народне химне са свих страна,

као и непрекидним усклицима непрегледне светине дођоше до саборне цркве, где их митрополит са члановима светога синода дочека и благослови. То беше народна свечаност у правом смислу речи. Грци се надају, да ће им се ватрене жеље и тежње њихове том женитвом краљевом остварити. Но у сред те славе и радости обузе наједан пут народ свечана озбиљност. Дође глас да је у Кандији опет букнуо рат, да је потекла крв хришћанска. Устаници се сјединише близу Канеје. Њихова последња очајна борба јамчи нам и за нова велика јуначна дела њихова.

— Цимбракаки у Кандији издао је заповест Грцима из више места, да све одбију, што им год Али-паша повуди, да породице своје отпљивају, а они да се придружују устаницима. Хаџи-Михајило, Бријата и Скалида отишли су одмах сами тамо, да ту заповест изврше. Немачке новине називу ту миг са стране. Грчка вели не крије ни мало, да ће Крићанима помоћи. Краљ се одмах по повратку своме разговарао дуго са првим члановима Крићанскога одбора. И први пут се сада говори званично о томе.

— Госп. Јован Вацлик секретар црногорскога кнеза оставља са свим црну гору и полази у Русију, да тамо ступи у државну службу. Кнез му је дао у то име лепе препоруке. Још пре тога однеће оне дарове чешким патриотама са кнежевим писмом на њих.

— Оно што се говорило о душевном стању цара Наполеона, као да неће бити са свим неистинито. И у „Ендендансу“ беше реч о томе. Па и у једном немачком листу, који обично недоноси такве узбуђујуће гласове пишу из Париза: Цар Наполеон није болестан, ал му душа пати. Који су њега видели у оно време, кад му је све сретно за руком ишло, говораху о његовој благодисти и ведрини. Сада је са свим друкчије. Осујећени послови јако га огорчише, да ни најмање пребацивање не може да подноси. Са околином својом најрђавије поступа. Једини је маршал Нил, кога још до данас штеди. Министар Руе највише пати. О томе причају невероватне ствари. Царица опет долази у седнице министарскога Савета. А то је доста, па опет да скупи око себе котерију, о којој се већ толико писало. Испочетка је и хтела и није, а сада јавно изриче, да хоће да има уплива у управи политичких ствари. Сирота Француска.

— Порта је начинила пре неколико месеци уговор с неким белгијским друштвом, да се 30.000 инфантеријских пушака преобрате у оне, што се са страг пуне. Друштву је, веле, многа улакшица чињена, али прође пет месеци, а то је био рок, а оно беше тек неколико стотина готових. Порта се на то јако наљутила, и кажу да ће поништити уговор.

— Глас, да се Теодор краљ Абисијнски покорио, није истинит. Многи су коњи пропали. Владалац Тигрански иде са 6000 Енглеза напред ради разматрања. По званичним вестима иде све лепо. Поглавице пријатељују с експедициом. Устаници препречише краљу Теодору пут у Магдалу.

ТРГОВИНА И ОБРТНОСТ.

Беч, 16. децембер. (Телеграм.) Банатска шеница (у Бечу) 89 фунт. 7.50, банатска шеница (Ђуру) 85—87 фунт. 6.80, моришка (у Ђуру) 89 фунт. 7.30, санатска (у Ђуру) 89 фунт. 7.20, Раж словачка (у Бечу) 80 фунт. 5.10, аустријска (у Бечу) 80 фунт. 5 фор. Јечам (у Бечу) словачки 71 фунт. 3.50—58, шопронски 72 фунт. 3.55. Зоб маџарска (транзито) 44—49—50 фунт. 2.08—35. Промета беше 20.000 мерова.

П. Земун, 16. дец. Не можемо пропустити, а да не пропратимо позив г. Касапиновића и др. у „Застави“, којим се позивају капиталисти ради склапања друштва за грађење реморкера. Са овим паробродима реморкираће се лађе растоваче по Дунаву, Сави и Тиси. Подузимачи ставише себи доиста велики задатак, као што ће им и заслуга велика бити по српско-хрватску трговину, ако ускорје, да се то друштво што пре склопи и радити почне. Да наша трговина и поради недовољних подвозних сретства на слабир ногама стоји, нема сумње. Предстојећа конкуренција, које ће бити за цело, налаже нам, да се овом подуху листом одзивамо. Колико вреди, располагати моћи са сопственим подвизним сретствима, могли смо се овог лета и јесени научити, кад је највећа част лађи паробродског друштва на горњем Дунаву радила, а на нас доземце нико не узимаше ни обзир. Познато вчм је, да наши богаташи

у таквим приликама обично се држе израза „за себе имам доста.“ на слабо се одзивају опште корисним подухима. То ће по свој прилици и сада бити, особито кад виде, да је акција од 1000 фор. Зато судимо, да би од користи било, кад би се акције од 500 фор., па још и полуакције по 250 фор. издале. Мали капитал био би онда знатни учесник у том подуху, и не сумњамо, да би се тим путем пре до резултата дошло.

Земун, 16. дец. Ове целе недеље сасвим беше слаба радња, из узрока великог снега и римских празника. Зато је од ране мало доведено, и цене остадоше исте од прошле недеље. Само кукурузу беше боља цена; плаћали га по 6 фор. 25 н. 100 ока. — И дућанске радње бијаху слабе, премда је бакалека због римских празника кроз неколико дана била мало живља. Оскудица у шећеру престала је на нашој пијаци. Два су пароброда донели приличне партије од тог еспапа, с којим је зимска наша потреба намирена. П. Ј.

— По извештају, што га ономадне саопштише „Србске Новине“, код управе је фондова концем рачунске године 1866. било на рукавању различитих капитала у суми 31,501.383 гр. и 29 п. п., и то: од главнога школског фонда 6,202.709 гр. и 28 п., од удовичког фонда 4,388.976 гр. и 29 п., од пупиларних новаца из судова 13,214.580 гр. и 6 п., од депозитних новаца из судова 1,019.344 гр. и 2 п., од болничких новаца 1,391.840 гр. и 26 п., од разних фондова 1,318.955 гр. и 9 п., од официрских кауција 148.227 гр. и 23 п., од приватних лица 1,357.145 гр. и 30 п., од црквених новаца 2,171.092 гр. и 32 п., и од манастирских новаца 288.511 гр. и 4 п. Према прошлогодишњем извештају капитал су се код управе фондова увећали с 4,240.654 гр. и 38 п. п.

— Предрачун државног буџета талијанског за идућу годину овај је: Доходак је 799,126.100, а расход је 1,002.156.174, дакле дефицит је 203,030.072 талијанске лире.

Житарице на Сави.

Лађа „Деак Ференц“ г. И. Леополда, товарена у Сегедину са 8500 мерова шенице.

Лађа „Перцел Мориц“ г. Чисера Јаноша, товарена са 6150 центи соли.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	11.	12.	13.	14.	15.	16.
	Децембра					
Дукат цесарски	5 75 ⁵ / ₁₀	5 77			5 77 ⁵ / ₁₀	5 78 ⁵ / ₁₀
Сребро	119 25	119 50	Због Божи-	119 50	119 50	
5 ⁰ / ₀ метализи	55 60	55 25	ћа римског	54 30	54 60	
Ови с кам. мај — новем.	58 —	57 90	у среду и у	57 60	57 75	
5 ⁰ / ₀ народни зајам	64 80	64 60	четвртак не	64 30	64 40	
Акције народне банке	674 —	672 —	беше јавне	669 —	679 —	
„ кред. завода	183 70	183 10	берзе.	182 70	181 40	
Лозови 1860. године	82 20	81 70		81 50	81 10	
Лондон	121 35	121 40		121 50	121 75	

Путовање на гвозденом путу.

Из Базјаша у Пешту полази	5 сати 55 мин. у вече
У Пешту долази	8 „ 56 „ изјутра.
Из Пеште у Беч полази	9 „ 55 „ „
У Беч долази	6 „ 36 „ у вече.
Из Беча у Пешту полази	7 „ 45 „ изјутра.
У Пешту долази	4 „ 36 „ по подне
Из Пеште у Базјаш полази	5 „ 19 „ „ „
У Базјаш долази	9 „ 10 „ пре подне.
Из Будима у Тријест полази	6 „ 35 „ изјутра.
У Тријест долази други дан	8 „ 14 „ „
Из Тријеста у Будим полази	6 „ 45 „ у вече.
У Будим долази други дан	7 „ 58 „ „ „

Број 5192, одељ. 2.

О Г Л А С.

Од стране ц. кр. војн. ком. Магистрата у Земуну даје се на знање Илији Павловићу, за кога се не зна где је, да се од заоставштине његове покојне матере Еуфимије Павловића њему припадајући део од 54 ф. 65 новч. а. в. у магистратској каси налази, овим се позива, да се за годину и четрдесет и пет дана, рачунајући од дана овог првог обнародовања Магистрату земунском ради тих новаца пријави, у противном случају расположиће се с њима како закон прописује.

Из магистратске седнице
У Земуну, 15. Новембра 1867.

Ангер,
капетан-аудитор.

Заступник градоначелника:

Шрајбер,
капетан - аудитор.

Nro. 5192, Abth. 2.

E d i c t.

Vom k. k. Militär-Kommunitäts-Magistrate Semlin wird dem unbekannt wo befindlichen Ilia Pawlowits durch gegenwärtiges Edict bekannt gegeben, daß für ihn in der Magistrats-depositenkassa das ihm aus dem Nachlasse seiner verstorbenen Mutter Eufemia Pawlowits zugefallene Erbtheil von 54 fl 65 kr. öster. Währ. erliege, weshalb er aufgefordert werde, sich binnen 1 Jahr und 45 Tagen von der ersten Einschaltung dieses Edictes gerechnet wegen Erfolgslaffung dieses Betrages bei dem Semliner Magistrate sich zu melden, widrigens damit nach Vorschrift der Gesetze verfügt werden würde.

Ex sessione Magistratus
Semlin, am 27. November 1867.

Anger,
Hauptmann-Auditor.

Des Bürgermeisters Stellvertreter:

Schreiber,
Hauptmann-Auditor.

КУЋА ЛАЗЕ УРО-
ШЕВИЋА
у Земуну од
неколико да-
на је без дуга, што се овим пу-
тем даје на знање.

ЛЕД ЗА ЛЕТО. Подпи-
сани по-
зива учтиво свакога, који би же-
лео идућег лета имати сваки дан
леда у кући, да се изволи прија-
вити њему. Он ће велику ледени-
цу напунити са ледом, но да би
могао свакога на лето с довољним
количеством леда задовољити, на-
улио је, да још сада од прилике
знаде потребу поједних. Услови
дознају се у исто време код под-
писаног.

СТЕФАН ШУЛ.
посластичар.

ШТЕДНИОНИЧКА ОБЈАВА.

Потписани имају част поштованој публици јави-
шти, да овдашња Штеднионица 20. децембра о. г. почиње
свој рад. Писарница је у кући г. Павсанија Н. Ди-
митријадеса (бившој А. Х. Бајићевој). Прозбе за
зајам написаће се безилашно само у писарници,
где ће се исто тако даши изјаснења на свако
питање.

У Земуну, 2. Децембра 1867.

За земунску штеднионицу:

В. Василијевић, А. Д. Јовановић,
претседник. управитељ.

Die Gefertigten beehren sich zur Kenntniss des p. t.
Publikums zu bringen, dass die hierortige Sparrkassa
am 1. Januar 1868 ihre Wirksamkeit beginnen und ihre
Bureaux im Hause des Hrn Pausanias N. Demetriades
(vormals Ath. H. Baics) eröffnen wird. Verfassung von
Gesuchen um Darlehen und Ertheilung aller Auskünfte
erfolgt unentgeltlich nur im Bureau.

Semlin, 14. Dezember 1867.

Für die Semliner Sparrkassa:

W. Wasilijewics, A. D. Jovanovics,
Praeses. Director.

ЦРНОГОРСКА КУЛА.

Два сахата од границе црногорске, где се са Турском састаје, стајаше некада мала кућица, а око ње свуда китњасте ливаде, лепа поља и густе шуме. Ту је живео Гргур Црногорац са лепом и верном женом својом Смиљаном. С њима беше још само стари и слепи деда њихов, кога они веома поштоваху. Гргур је радо ловио по гори, али преко свега тога беху му најмилији бојеви с Турцима, као свакоме Црногорцу. Када је год кући долазио, љуба га је увек срдачно поздрављала. Видело се, да само за њега и његову љубав живи.

Тако живеше они скоро по године срећно и мирно; али једнога вечера деси се нешто, што загрози срећи њиховој. Гргур се диже раније него обично, да иде од куће. Узе ханџар свој, огледа га је ли оштар, и задеде га поред турскога ножа, тако и оба пиштоља своја, сребром окована, а најпосле напуни пажљиво и дугу пушку своју. Смиљка се поплаши, јер јој се чињаше то некаки опасан посао, па га свакако одговараше од тога, и мољаше га да остане дома. Гргур је притисне на груди своје и смешећи се одговори јој: „Не, драга! Гргур не сме изостати, када се браћа његова бију, и када треба осветити не човечна дела проклета душманина... Бог их истребио са света овога!“

— Шта имате опет с њима? запитала га слепи деда. „Тешко вама! Они су јачи — а јаче га је свет. Тешко и вама и нама, неће добра бити!“

— А што збориш: тешко нама; одбрецне се Црногорац. Је смо ли ми започели кавгу? Не, они су нас вечно мучили и изазивали! Зар неси чуо како су Милошу отерали стадо преко границе наше без трага? Зар не знаш како су Стојанову жену обезчастили, и у мукама одвукли? Ко други, него они запалише ону кућу под шумом, која сада разваљена чека на освету, на освету за брата нашега који у њој изгоре? Неси ли ништа чуо о томе деда? повикне Црногорац поносито, и баци пушку на плећа. „Али ја сам и чуо и видео!“ Настави Гргур. „Па има ли слободна човека, има ли једнога брата нашега у овим горама, који ће тај срам и насиље трпети, а да се не освети, по сто пута да се не освети. Знаш ли и једнога? Кажу га, па да пудљивцу и безчаснику сјурим овај нож у несретне груди његове!

Ја не могу, и не ћу трпети, док и једна кап крви тече по жилама мојим. С тога ме пусти — врати ћу се опет. А они нека дођу, ако су јунаци. Та не носимо ми оружје бадава од детињства и не гађамо бадава тице у лету. Бог нам је дао тврђаву у гори и стенама нашим, бог нам је дао сретства за слободу и освету — употреби ћемо га!“

Човеку је борба досуђена. Грга оде у ноћ с пушком о рамену. Смиљка беше здраво узбуђена. Очи јој беху пуне суза, срце пуно слутње; она полети за њим, још једном да се опрости, и гледаше за њим док га не стаде. За тим се врати, забрави врата, и тако сеђаше сама у соби, коју слаба светлост осветљаваше. Слепи старац спаваше у другој соби. Она је плела мрежу често наслањајући замишљено главу на руку. Мрачна ноћ, нигде ни једне звезде, спустила се по долинама и горама. На један пут се Смиљка трже, јер је чула где пушке попуцују, најпре далеко, а после све ближе. Сад зачу дреку, сад силно трчање, а одмах по томе лупу на вратима њезиним. Уплашена сиротица отвори врата са лучом у руци, и — одрпан и прљав човек неки улети у нутра. Она одскочи у страху натраг, и хтеде викати у помоћ, али понизно, дрхтајући прошапутала јој странац: „Милост!... не издај ме!... Затвори врата! Смилуј се за који тренутак!“

Она не знађаше у први мах шта да ради. Најпосле пусти странца у собу. Али када јој странац чу глас, тихо викне: „Смиљка! Зар си ти? Ха, ти Гргина жена? Веренице, познајеш ли ме?“

Она га погледа, побледи и викне: „Данило! Данило!“

— Јест, ја сам! одговори странац узбуђено. „Ја сам, коме си се ти некада заклела, да ћеш га вечно љубити, а који је морао ваздан блудити по ноћи живота свога. Али од то доба прођоше многе године, шта је теби сада и стало до сиремака, и до скитнице? Ти седиш сада у својој кући и живиш лепо!“

Смиљка стајаше укочена. Рукама је покрила лице своје и тако се сеђаше прошлости своје. Сеђаше се, како је с Данилом одрасла, и како га је љубила, као брата својега. Сеђаше се како јој је он признао да је љуби, па како му ни она крила није, а како је он после отишао у свет, да стече наду на лепшу будућност. Слатки беху то снови и блажена успомена из златних детинских дана. Али Данило беше лоше среће у животу и најпосле изневери браћу

своју, потурчи се, јер му се тамо примамљивија будућност смешила. Од то доба Смиљка је слабо што за њега чула, али је чула, где га сви, који око ње беху, проклињаху. Проклињаху издајицу, који издаде отацтво своје, на којем срам почиваше, и који за злато и раскошан живот издаде браћу своју. Тиме га је и она мрзила, проклињала, њезино срце одпади се од њега, кога је тако љубила, а са кога је сада морала црвенити, кад га спомене пред Црногорцима. Племенито мужанство Гргино задобило је поштовање њезино. Она му се чудила, па га је најпосле и жарко љубила...

Но и Данило је заборавио на сву опасност, која му грозаше. Он не скидаше очи са дивне младе, која му се сте, а за којом је опет силно чезнуо.

Пушке се опет на близу зачуше. То их обоје пробуди из премишљања. Турци, које је невера Данило предводио, нападоше опет на Црногорце да их пљачкају и да им стада отерају. Но они се надаху томе, да се многи искупише и наоружаше, те дочекаше и побеше непријатеља, који се на све стране разбегаше. Тако је и Данило тражио заклона у оној кући, где је прву љубав своју нашао.

А кад се опет заму пуцњева, Данило се сети опасности и викне:

— Не остави ме, Смиљка! То мене они гоне, а ја немам нигде живе душе, која би ме спасла, до тебе...

— Ђути да те нечује деда, јер је онда све пропало, прошапутала Смиљка дрхтајући.

— Преклињем те, спаси ме! јер тек што не су непријатељи дошли. Ни пет стотина корака нема одавде где су нас из заседе напали. Ко је могао побећи, побегао је, а многи падоше. Ја сам к'о рањена зверка без душе бегао. Код тебе спазим луч и дођем.

— Ах, шта ће то бити? Ја зло слутим.

— Не остави ме Смиљка! Сети се наше љубави. Твоја браћа и отац твој проклињу ме, али веруј — не сам заслужио. Нико не зна, шта сам ја трпео, од како се растасмо. Ти не знаш, колико сам пута сузе пролевао, кад се сетих тебе. Као што што је ова луч ноћас у несрећи мојој спасење моје била, тако буди ти светлост живота мога, ацћео мој. Буди и остани! Ох спаси ме само сад Смиљка!

Какву олујину подигоше те речи у грудима њезиним! Данило је теш-

ко згрешио, али има још наде. Сав свет могао му је судити, али она не. Племенито срце њезино одважи се да га у опасности заштити. Али то је тешко било. Цела је околина била поседнута Црногорцима, а деда треба да ништа нечује, јер он га не би штедио, а Грга много мање, с тога је требало Данила где сметити, још док се није он вратио. Али где? Већ је хтела очајавати, кад се на један пут сети једне развалине близу, које се сваки клонио, јер народ причаше, да је „не чисто“ место. Већ је обасја нада, и већ му рече: „Хајде, журимо се!“ и већ хтеде угасити луч, кад на један пут задрхта. Разговор се зачу, за тим лунање на вратима, да отвори.

(Наставиће се.)

СУДБИНА И ЦАРСКА КРУНА.

(Наставак)

— Хоћемо ли дуго овде чекати? Запита Корона Ескобеду.

— Мислим два сахата; тако ми Салазар и Порфирије рекоше. Јел' ти досадило јахање?

— Не, ал се бојим да пам Французи не ухвате траг и не дознаду, да се ми усредоточавамо. Треба мислити и на издајство, ако не на случај.

— Ту им прекине труба разговор. Они погледаше на страну и опазеше војску њихову.

Лепо се поздравеше, и опоменуше се на право и слободу своју, храбрећи се тиме. За тим отступише нижи официри, а командири поређаше се у круг, да поделе улоге за идућу „комедију,“ као што Ескобеда Регули рече.

Међу тим дотрче два војника на коњима и предаду команданту Корони писмо од ђенерала Ортеага. Он га одмах прочита вођама, нашто се сви јако узрујаше.

— Чујте ме! проговори Корона. До који дан ударићемо се са непријатељем, као што и сами видите из писма. Војници, држите се храбро. Вође ваше не могу вам дати сјајних ордена и празних титула. Али ране што вам груди задобију у боју за слободу најлепши су ордени. Весели усклици вашег народа, којима ће вас поздравити кад се вратите из боја важнији су од свакога „благородства.“ Слобода и срећа Мехике највеће је благо наше. Чувајмо га! Сад с богом. На бојном пољу опет ћемо се видети. „Живела слобода! Живела Мехика!“

Војници се громовито одазваше. Официри потргоше сабље и одоше

на своје место, а Корона скупи још вође око себе, да им изда заповест.

— Ђенерал Ескобеда водиће инфантерију кроз гудуре у Сан Луј Похозски, где ћемо се, ако бог да до који дан видети. Одатле ћемо претседнику у Монтери. Ромеро чуваће средину између мене и Ескобеде. Остали остају као што су и били. „С богом!“

Праћен непрекидним усклицима: „Живела слобода!“ скочи Корона на коња. Уз њега беше ђенерал Ромеро, син посланика републике на вашингтонском конгресу, и шеф-ађутант Фернандо Кортина и Добладо.

Корона јахаше замишљен, и само кад наиђу на какву незгуду, храбрио је војнике своје, што иђаху с њиме.

У путу запита Кортину имали артије и оловку.

— Имам.

— Пишите, што ћу вам говорити.

Кортина се приправи, а Корона поче:

Војници источне мекх. војске!
Републиканци!

— Отачбина зове! Непријатељ јачи и бројем и оружјем с поуздањем стоји пред вама. Још не беху вако озбиљни часи као ови што иду, од како почесмо свету борбу.

Војници! Не браните ви само републику, ту установу, нити срећу и величину Мехике. Начело слободе народне овде је повређено. Они хоће да покажу, да и велик народ могу бајонетима угњетавати и у ропству држати. Али се варају.

До вас стоји да историју света једним листом умножите. Ропство или смрт они су нам поставили. И ми смо изабрали!

Кажите вашим мајкама, сестрама и остављеним љубама последње с богом. Држите се! На оружје за слободу и отачбину! То је дужност свакога патриоте.

Мексиканци! Истину вам кажем, страшна и крвава нам борба претстоји.

Али ви можете још победити. Само не стојте, док год не сатрете непријатеља вашег. Нема милости, до год се и једна рука диже супрот вас.

Ми нештимо милости, али је никоме и недамо!

Сад напред јунаци!

Развите заставе, на с мачем у руци на непријатеља! Слобода или смрт!

У Новембру 1864.

Корона Регула,
Ђенерал и командант источне војске.

Потпишите још и Добладу, Ро-
муру и вас.

После тога зовне Корона Добладу и оде с њим на један пушкомет испред војске.

— Хоћу нешто да ти поверим Добладо, али мораш обећати, да ћеш ћутати.

— Добро. Не ћу никоме казати.

— Чуј ме дакле. Ти знаш да сам оних дана, кад се „Хабсбуржанин“ из Орицабе у Мексику дигао, хтео „Ружу цуебланску“ одвести, али да ми није испало за руком, јер још онога дана кад сам био с њоме, оставила је варош. Али ја још никако ни сам одустао од тога.

— Ваљда не ћеш . . . ? прекине га зачуђено Добладо.

— Јест, јест, хоћу, настави Корона, а ти знаш, што смислим, да то мора бити. Али желим, да ти примиш на осам дана команду над овим коњаницима.

— Ти си сада шеф, па морам слушати.

— Дакле не од воље?

— Не! јер ја предвидим рђаве последице. Ако чује Јуарец, доћи ћеш под војени суд.

— Не марим.

— Али промисли Корона! Остави се бар за сада тога, јер видиш да је отсудни час ту.

— Јуче сам чуо, да ће њезина свадба са Базеном до који дан бити. Не смем дакле одустати. Сто коњаника изабраћу, па с њима идем управо у Мексику. Има већ шест недеља како је тамо.

— У Мексику! Ти хоћеш да је одведеш? А ако те на путу издаду.

— Жив се не дам у руке.

— А ако те убију? Ако република изгуби у теби једнога од најбољих војника својих, и то твојом кривицом, хоће ли то бити патриотизам? је ли то схваћање дужности своје?

Корона само слеже с раменима.

— Воља је човека рај његов!

У Шапултески беше један двор веома остветљен. У дворани не бројене свеће, огледала, цвеће и богатство. Друштво се поделило на више страна и живо се разговараше. На среди стајаше узвишено место за цара и царицу. Ђенерал Мирамон, Алмонте и Маркец стајаху с Базеном и Ленормандом, и разговараху се већином о војничким стварима.

Најпосле запита маршал Базен капетана Ленорманда, где је она женскиња.

— Ено је, она Шнањкиња, што баш сад уђе с оним старим господином.

— Варате се капетану! одговори маршал узбуђено. Погледајте боље женскињу. Ја вам никако не могу веровати, јер ја се врло добро познајем с њоме.

— Главу дајем да је она, рече капетан и слеже раменима.

Маршала обузе гњев.

— Добро. Ја ћу вас претставити сада њојзи. Ви спомените састанак њезин са митрополитом, а о сукобу с оним Мексиканцем ћутите. Ја ћу прислушкивати.

Маршал га претстави и они одмах почну разговор.

— Одкад сте у Мексици? Запита га она.

— Дошао сам с резервом, која је после несретнога догађаја код Пуебле дошла да попуни војску нашу.

— Дакле сад сте код нас, настави она и умиљато се насмеши.

— Јест, као и сваки војник, као што један песник каже, данас на коњу поносном, сутра из пушке убијен.

— За бога господине, како тако страшно говорите! прекине га дивна лепотица и дражесно се насмеши.

— Ако вам смем милостива, приповедити, шта ме је баш пре неколико сахата снашло. Мал' главом не платих.

— Приповедите! нуђаше га Изабела чисто плашљиво.

Маршал је чуо те речи и одмах приступи.

— Ако је слободно слушати?

Ленорманд поче чинећи се и невешт све од почетка па до краја како је видео неку женскињу код митрополита, како је ипао за њом и како је видео, где јој је испала нека артија.

Шпањолкиња не моглаше сакрити забуну своју, јер је одмах увидела, да је тај разговор с намером почет. Но на срећу њезину и у исти мах уђе цар с царицом, а пратише их Елоан, Веласкец и царичине дворкиње грофица Зичи, Штаремберг, Колонић и маршаловица Алмонте. Сви их поздравеше, али тек што седоше, Базен опомене капетана да настави посао.

Шпањолкиња скоро да се обнесвести, кад јој се сусретне поглед с маршаловим.

— Па не знате ко је та женскиња, запита маршал.

— Не знам. Јер тек што је артија испала, и каруца уђоше у двор.

— Не, па то сте мгли лако дознати. Требали сте само питати, које у тај час ушао у двор.

— Није ме се толико тицало јер сам уверен био да је ту велико издајство.

Базен хтеде нешто на то рећи, ал је морао на позив цару ићи. То му беше веома не повољно. Капетан остане сам са Шпањолком.

— Господине! почне Изабела врло узбуђена. Хоћете ли ми истину казати, да ли познајете ону женскињу?

— Па кад би је баш познавао? насмеши се Ленорманд.

— Господине! пре него што вам одговорим на то, нешто ћу вам приповедити. Хајдете у другу собу.

Одоше у другу собу, где су са свим мирни били од остала друштва.

Шпањолкиња сеђаше неколико тренутака замишљено.

— Господине, пре него што ћу почети, изјављујем своје уверење, да је предамном човек од части, да је француски официр. Не ћу дуже да носим образину, и да ми се и даље смејете. Моја је судба у вашој руци. Ја признајем, да сам ја била она женскиња, што је походила митрополита и онај пакет изгубила.

— Дона Переца! ја се морам чудити вашем духу и вашој искрености.

— Хоћу господине да вас упознам са мојом прошлосту и с мојим одношајем према Базену пре него што ме са свим компромитујете.

Ја сам живела код мога ујака Дона Хенрикеца Викарија. Била сам у сваком изобиљу, живела сам без бриге, као и сваки, који још не позна овај живот пун трња.

Безбриге и весело, као и свака уживала сам младост у којој још непознајем невоље и трње овога живота. У сваком изобиљу и самовољно живела сам код мога ујака Дон Хенрика Викарија, који је сада самном дошао.

Букне рат са европским силама и наскоро стајаху пред капијама наше вароши њихове војске. Доласком њиховим дође и крај сретним сановима младости моје. Беше суђено да се сврше једним догађајем, што ме посећа на моју — прву љубав.

За време опсаде Пуебле сеђаше неки капетан републикански Корона Регула у нашој кући, који је ово последње време ужас непријатељима.

О ручку се састајаш сваки дан с њиме. Не знам хоћете ли то схватити, али за неколико дана ја се заљубих у младога јунака, који је још и сада, узгред да поменем, најлепши вођ републикански. Ја га љубих силно, ватрено, како само Шпањолкиња уме у деветнајетој

години својој. Ја га с чежњом и одушевљењем дочекивах, када се враћаше из боја крвав и црн у лицу од силнога праха. Ја се молих непрестано мајци божјој, да га благослови и заштити.

Но непотраја дуго и ја дознах, да је Корона изгубљен за ме. Он је волео другу с којом је одрастао у кући ујака њезина. То је Розаур де ла Пена, коју цела Мехика зваше „ружа пуебланска.“

То бејаху страшни часови за ме: Можда најстрашнији, што ћу икада доживети. Немогу описати бол и тугу моју.

Опсада се сврши, као што вам је већ познато. Ужаси њезини су ми добро дошли да покрију очајање моје, у којем ме нестајаше. У најстрашнијем часу, у пљуску од булади небојаш се смрти, и стајаш са свим хладнокрвно уз њега. Долазах рањенима, залагах их јелом, а заливах их пићем. Још се само надах, да ће нас обоје смртно ћуле подесити. Преварих се. Непрође четрнаест дана, и Французи узеше Пуеблу на јуришту. Корону ухватише с мачем у руци, и отсуђен је као и остале вође на смрт. Место њега дође међу тим код нас на стан маршал Базен. Кад се први пут с њиме сусретох, познадох у поношању његовом необичну галантерију. После неколико дана била сам саучесница у послу његову, била сам међу устаницима. Више сам пута оналила из мога малог револвера на ваше земљаке.

На брзо после тога изјави он своју — љубав.

Лудо девојче, пуно гњева и огорчења против сопствене судбине, место да ме прва несрећа поучи, она ми са свим уништи мир. Осећаш се узвишенијом над Коронам и одзвах се маршалу.

Сутра дан измолим у Базена одпуст Корони, и предам га њему својом руком. То је последње племенито дело моје лепше прошлости, јер ми у срцу живеше још нека нада. И ње нестале. Он ми се захвали топлим, али обичним речима. Говорио је много о захвалности отацтва, о будућности, о свести. Још ме је пољубио у руку, за тим га је нестало у мрачној ноћи. Остадох сама-самцита. Језа ме подилазаше кад год гледох у хладне очи маршалове. Закон мојој будућности сама сам писала. Непознавах последице корака мога, који ме везаше за човека са свим непозната. (Наставиће се.)